

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۱/۲۰

شهبوار سنگروال

له مکې تر مدینې

دویمه برخه

دکورنا دناروغي له امله دپوشمېرتاريخي اومذهبي ځا يونوليدل ستونزمن سويدې،نوڅکه چې مدینې ته ورسېدو،دتلېفون په ليکه مودا وړتيا اواسانتيا ترلاسه کړه،چې دما بنام له لمانځه وروسته دنبوي جومات هغې ځنډې ته ځانونه ورسو،چې هلته به يې په لومړي سرکې له اصحابوسره يوځای لمونځ کاوو...

داسلام پيغمبردېر ځله په دغه مقام اوخپله اوجره کې له خپلويارانوسره ليدنه اوکتنه کوله... وايی يوه ورځ حضرت محمد(ص) په نبوي مسجد کې ناست وو،چې ديوچا احوال او پيغام يې ترلاسه کړ او داسلام لار بشود ته يې ويلې وو :

داسلام پيغمبره ، زړه مې دېر راته وايی چې ستا مبارک حضور ته راشم،څکه مور مې دېره سببې سرې او ناروغه ده،ايله دهغې خدمت ته مې اوږه ورکړې ده... انحضرت ورته ځواب واستوه،همدا دېره مو همه ده،چې دمور په چوپړکې يې !؟

يوه ورځ حضرت عمر(رض) دماينام لمانځه وروسته وليدل،چې يو تن په جومات کې يوازي ناست دی نوپوښتنه يې وکړه،چې مساپريې؟ هغه ځواب ورکړ... هو! دويم خليفه ورته ويل، دکوم ځای يې؟ هغه ورته دخپل کلي نوم ووايه... خليفه ورزياته کړه، هلته داسلام دستر بيغمبريود وست وو،فلانی نومېد... مساپرور ته کړل،همغه زه يم !!

دنبوي جومات د تاريخي اومذهبي ځا يونو،له ليدلووروسته،دنوامبر په «۱۱»مې نېټې د« قبا » جومات ته لاړو،دا هغه تاريخي جومات دی،چې کله پيغمبرله مکې نه د لته راوړسېد لومړی همدغه جوما ته څېرمه يې خپل اوبښ چوک کړاوپه همدې ځای کې لمونځ ادا کړ،نوڅکه په مدینه کې دالومړی جومات بللی کېږي.

له دې وروسته دمدینې يوې بلې پراخې اوغورېدلې سيمې ته لاړوچې د« وادي » پنوم نامتو وه ،دا يوه بله تاريخي سيمه وه چې د اسلام په تاريخ کې په وار وار يادونه شوېده هم ورغلو...دلته مو هم يولرغونې جومات تر ستر گو سو،چې دمنارواسمان څکه دب دبه يې له ورايه ښکارېده اودا هغه جومات وو،چې حضرت محمد دلته لومړي خل لپا ره دجمعي لمونځ ادا کړی وو.

داسلام په تاريخ کې د« اوحد » جگړه دېره نامتو ده. دايوه غرنی سيمه ده ،چې ددې غره اوږدوالی ۶ نيم کيلومتره او لوړ والی يې ۴ نيم کيلومتره کېږي ... دلته دهغه بريد پر وړاندې،چې له مکې نه بر يديگراروان وو،چې مدینه وگواښې،اوه مورچلي مسلمانانوجورې کړي وي،چې په لومړی مورچله کې داسلام پيغمبر، په دويمه مورچله کې سلمان فارسي،په درېيم مورچل کې ابوبکرصديق ،چې ده ته څېرمه څلورم مورچل دحضرت عمر(ض) و ،دوی ته مخامخ په پنځم مورچل کې حضرت عثمان و .

په شپږمې مورچلې کې د بي بي فاطمې(رض) اوپه اووم مورچل کې دحضرت علي جنگيالي ځای پر ځای شوي ول ... اوس دغه سيمه د ۷ جوماتونوپه نوم يادېږي .

مور دمخه دسلمان فارسي يادونه وکړه ،دنوموړي له تخلص نه څر گندېږي،چې نوموړی له پارس نه عربستان ته راغلی و،دی يوسوداگر و... اود داسلام په پيغمبرهم دېر گران وو،خوله بده مرغه ايراني فاشستان وايي،چې گني

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

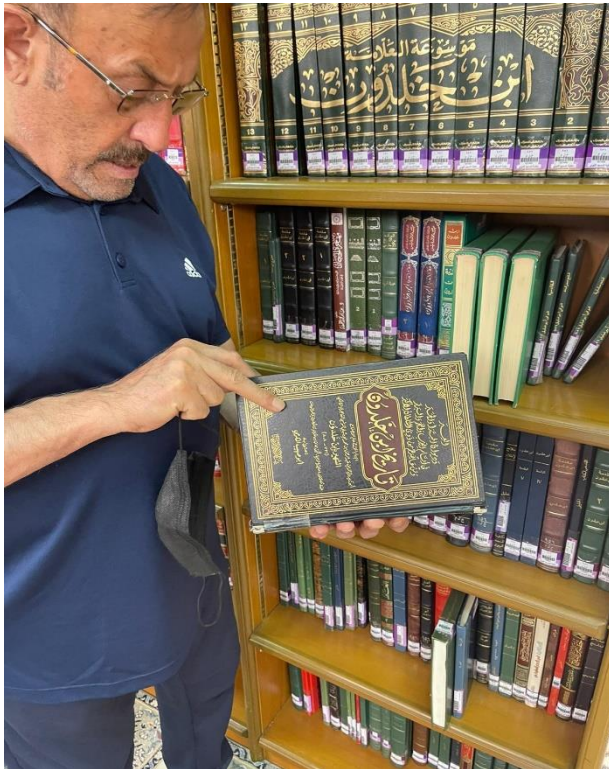
يادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي دليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليولو مخکې په خبر و لولئ

ده عربي چوپانان ...؟! ولي حقيقت داد ي ،چي د ه داسلام پيغمبر نه ډېر څه زده كړل، د ه داسلام دين ومانه، چي له دينه دمخه لكه ټول پارسيان چي زرتشت ول د ي هم و، خودي داسلام په پيغمبر دهغي پوهي له مخي چي خداي پاك وركړي وه ډېرگران و... ان دومر ه هغه نېنه چي سلمان فارسي داوحد په جگره كي په شا كي درلوده نو پيغمبر به چي وليد په هغه ځاي بنكلو او دخپلو اصحابوپه كتار كي ودر و.

داوحد دغره په څنگ كي د غېشودغوندي پنوم يوموهم ځاي د ي ،چي تر مينځ يي ۷۲ تنه شهيدان شول، چي په دي كي امير حمزه، عبدالله بن جهش اومحبت بن اومبر، چي دغه په دري قبرونو كي بنځ دي او دلته چي كرم جومات ودان د ي دشهيدانوپه نوم نا متو د ي ... مور هلته د قبله تين تاريخي اونا متوجومات هم ولېد چي داسلام په تاريخ او قرانكريم كي يي دجبرائيل دوهي يا دونه شوي ده .

په دي سبا د نوامبر په ۱۲ مه دمديني منوري كتابتون ته لاړو، چي دنبوي جومات په دويم پور كي ودان د ي ... په دي كتابتون كي زرگونه تاريخي ، ديني، ادبي اوراز رازكتابونه شتون لري ... ما كوشش كا و، چي دنوم وركي تاريخپوه نامتو كتاب حدودالعالم كه خداي راپېښ كړي تر لاسه كړم اوپه همدې ترڅ كي مي ډېرگټور كتابونه، چي تر ډېره بريده په عربي اوانگليسي ژبي ليكل شوي ول تر سترگو شول .

دا كتا بونه نه يوازي د عربستان يا خليجو هيوادونوپوري اړوند وو، بلكي دپنځوچو هېوادونو په اړه گټور او په زړه پوري كتابونه ول، چي گټور معلومات په بېلا بېلو بر خوكي ديدولو وړ دي .

دبيلگي په توگه مي دابن خلدون كتاب وليد، چي هم بېلا بېلو ټوكونوكي خپور شوي واوهم په يوه ټوك كي ،چي دچا خبره ټوله كتابخانه پري بنكلي برېښېده .

په همدې ورځ دمازديگر څلور بجي دمديني نندار تون ته لاړو، كه څه هم ټكت يي ډېر گران وو، خو بيا هم په ليدلو يي دسري تنده ماتېده ... دغه نندارتون دنبوي جومات لويديځ ته جوخت پروت د ي اوډېر ټوكي يي داسلام پيغمبرله زوكړي راواخله دهغه دژوند له بېلابېلو اړخونوسره تړاوري .

لومړي مويه وبتزين كي دموسي(ع) ،هارون، داود، سليمان اورپسي مودعيسي (ع) په اړه معلومات تر لاسه كړل ...

خوندندارتون غوښته برخه داسلام پيغمبركرو وروته ځانگړي شوي ده اوديوه ځوان له خوا ،چي په روانه انگليسي ژبه يي خبري كولي شوي مور ته معلومات راكړل ...

څرنگه چي د نندارتون ټول بهيرانخوړيز وواوندن اړچيانو ته اجازه نه وه، چي انځورونه واخلي، نوڅكه خوپه وينا اوليكني دندارتون جاج نشو اخستي ...؟! ولي بياهم ليدلي په زړه پوري وو.

مورچي دمازديگر ۴ بجي نندار تون انگرته ننوتو نږدې يوساعت كي مو يودبل پسي دندارتون پاني واړولي اومپړني هغه څوك و، چي له ځان سره يادښت ليكلي وي ... ما يوڅه گوډو مات يادښت له انځورونو او وينا وال څخه تر لاسه كړ، چي په نيمكېنه بڼه مي تاسي درنو دوستانو ته ډالي كړ .

په ټوله كي عربان داسلام دپيغمبر حضرت محمد له پيغمبري دمخه تر ډېره بريده گن وگړي يي، چي ما لداره ول په ډېرو نا وړه كړو وروروږ دي وو... وحشيان ول لورگاني ژوند ي بنځولي، دهمدي مكې په خونه كي بوتان وواو دهغو لمانځنه يي كوله ، په قيمار روږ دي ول... او له بده مرغه اوس هم شتمن عرب لويديځو هېوادونو ته دقيمار ، عياشي اوبېباكي لپاره ځي .

د حيرانتيا خير ه خو داده ،چي دمکي معظمي شاو خوا دمانپویرجونه يي دومره هسک کړي دی ، چي پخوا به مکه له لري بشکارېده ولي اوس له يوې خوا خو پخپله دمکي جغرافيه دغرونو په کلا کي راحساره ده اوله بلي خو شتمنو عربود خپلودنگو مانپو او بلنگونو کلا گا ني تري را تاوي کړيدي .

له دي څخه داسي برېښي لکه څومره چي مور ته اودنړی يوشمېر نورومسلمانانو ته مکه، مدينه اونور سپېڅلي ځايونه مقدس دي... چي مورپيښي په پور اخلواو حج کوو، ولي ددوی دکړو ورو له عياشي اوبېبا کي نه څرگندېږي ،چي ډېر ژمن نه دي .

پوښتنه پيدا کېږي،چي څر ننگه داسلام پيغمبرپه ۲۳ کالو کي دلروشتواولرو امکا ناتو له مخي : يثرب ونېو، دبدر جگره يي وگټله ،دخندق په جگره کي چي دلس زره جنگيالپوله خوا مد ينه کلا بنده وه او دقريشوجنگيالپو مشري ابو سفیان کوله اوغوبنته يي چي دلرکپو مسلمانانوختکي له بېخه وباسي، ولي بيا هم مدينه وژغورل شوه ...دحديبي سوله يو بل پر مختگ وو، دشل زره خيبريانوپروړ اندي مقاومت ، دليکونو استول ،دمکي فتح او مو همه خبره د اچي د روم دتولواکمنی اوساسا ني حکومت دجنگيا لپو شمېر له تولو مسلمانانودبښو اونزوله شمېر نه ډېر وو، ولي بياهم بری درښتینومسلمانان وو...

ولي اوس د اسي نه ده ؟ چي يووروکي اسراييلي هيواد تول عربان په مخه کړي دي،په فلسطين يي ربا ورځ توره شپه کړي ده ، هره ورځ يي دخوانانوجنازي په ليکه دي،ولي دوی دعياشي اوبېبا کي په نېشوکی ډوب دي ... دنړی مسلمانان له ولري مري اودوی په داخل اوخارج کي چکرونه وهي .

يوه تاريخي کيسه را ياده سوه، يومهال دعرېستان مشر شاه عبد العزيزابن سعود و،چي د اوسني عربستان بنسټگر گنلې کېږي . ده چي ۱۷ مېرمنې او ۴۱ اولادونه درلودل ،په لړ کي خپل يو زوی فيصل يي دزده کړي لپاره تر کي هېواد ته واستوه اوبيا يي ديوه شتمن سړي لور سره واده وکړ،چي اوس يي زوي ترکی الفيصل نومېږي او په ۱۹۴۵ زکال زېږېدلی دی .

دهغه له زو کړي يوه ورځ وروسته شاه عبدالعزيزابن سعود امريکي ته سفر وکړاواکله چي دامريکي ولسمشر ر وز وېلې ده ته بلنه ورکړه،نو دی نه يوازي د ۱۷ مېرمنومه له ځان سره روانه کړه ،بلکي د« خسي » پسونويوه لويه رمه هم په سلطنتی بېړی کي ،چي لسگونې شهزادگان،درباريان اوبا ديگاردان ور سره مل ول مخ په امريکا وخوځوله ،چي دبېړی په تمځاي کي ورته زرگونه امريکا يان سيل اوننداري ته راغلي ول ... درنو دوستانو! داوعربستان ته زما دسفر نچوراو لنډيز ،چي تا سو د رنو دوستانو ته مي په مخکي کېښود په دي هيله چي تاسوته په زړه يوري وي . پاي

د پانو شميره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکني دلپکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولئ